טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות), (תיקון מס' 2), התשפ"א-2020.

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

סעיף 25א לחוק המים, התשי"ט-1959 קובע כי שר החקלאות ופיתוח הכפר יקבע בתקנות אמות מידה להקצאת מים בידי מנהל הרשות הממשלתית למים ולביוב (להלן – רשות המים) ברישיונות, לצריכה למטרת חקלאות. לפי סעיף זה, הותקנו תקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות), התשע"ח – 2018, הקובעות הוראות קבע בעניין הקצאת מים לחקלאות (להלן – התקנות).

בכללי המים (הסדר מפורט לאזור קיצוב), התש"פ-2019, קבעה רשות המים את הקצאות המים השפירים למטרות חקלאות במערכת הארצית ובאזורים המנותקים לשנת הרישוי 2020. בין היתר נקבע בכללים, כי אזור מעלה הכנרת יפוצל לשני אזורים, אשר לכל אחד מהם תקבע הקצאה נפרדת של מים לחלוקה למטרות חקלאות - אזור רמת הגולן ואזור הגליל העליון.

בטיוטת התקנות המוצעת, מוצע לבצע מספר תיקוני הגדרות ולעדכן את המפות שבתוספת הראשונה ובתוספת השנייה לתקנות, באופן המותאם לחלוקה החדשה של האזורים המנותקים. כן מוצעים תיקונים שנועדו להתאים את התקנות לשינויים החלים מעת לעת בכמויות המים המוקצות למטרות לחקלאות על ידי רשות המים, בהתאמה לכמויות הממטרים, באופן שיאפשר גמישות בחלוקת ההקצאות לחקלאים פעילים וייתר תיקון התקנות מעת לעת באמצעות הוראות שעה, הכל באופן המאזן בין צרכי החקלאים ובין שמירה על מקורות המים לשנים הבאות.
כן מוצעים תיקונים הנדרשים לשם דיוק מודל ההקצאה והבהרת הנוסח, לרבות עדכון טבלת ההקצאה השנתית לבעל חיים המצויה בתוספת השלישית לתקנות. בנוסף, מוצע לתקן תקנה הנוגעת להסדרת הקצאות המים בשנת שמיטה לרבות הוספת תוספת ובה טופס הבקשה לקבלת הקצאה בשנת שמיטה.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

nevo.co.il

טיוטת תקנות מטעם משרד החקלאות ופיתוח הכפר:

טיוטת תקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות), (תיקון), התשפ"א-2020

בתוקף סמכותי לפי סעיף 25א לחוק המים, התשי"ט-1959[1] (להלן – החוק), אני מתקין תקנות אלה:

תיקון תקנה 1

1. בתקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות), התשע"ח 2018[2] (להלן – התקנות העיקריות), בתקנה 1 -

(1) במקום הגדרת "אזור סובב כנרת" יבוא "האזור המסומן אזור סובב כנרת במפה שבתוספת הראשונה";

(2) לאחר הגדרת "אזור סובב כנרת" יבוא -

"אזור רמת הגולן – האזור המסומן אזור רמת הגולן במפה שבתוספת הראשונה".

(3) הגדרת "אזור מעלה כנרת" – תמחק;

(4) במקום הגדרת "כללי המים" יבוא "כללים שקובעת מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב לשנת רישוי, בתוקף סמכותה לפי סעיף 37 לחוק המים";

(5) בהגדרת "הכמות הארצית" במקום "לחלוקה באזור המערכת הארצית" יבוא "בשנת רישוי במערכת הארצית" והמילים "לאותה שנה" יימחקו;

(6) לאחר הגדרת "הכמות הארצית" יבוא -

"הכמות הכוללת" – כמות המים השפירים שהוקצתה בשנת רישוי למטרת חקלאות באזורים המנותקים, באזור הגליל העליון, באזור סובב כנרת ובאזור רמת הגולן לפי כללים שקבעה מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב לפי סעיף 37 לחוק";

(7) בהגדרת "מים מליחים", במקום "שמליחותם עולה על 400 מיליגרמים כלוריד לליטר" יבוא "שמוליכותם החשמלית עולה על 1.9 דציסימנס למטר";

(8) לאחר הגדרת "מנהל הרשות הממשלתית" יבוא -

---

[1] ס"ח התשי"ט, עמ' 169; התשס"ו, עמ' 331.
[2] ק"ת התשע"ח, עמ' 1772.

nevo.co.il

"מקום הסגר" או "תחנת הסגר" – כהגדרתם בתקנה 9 לתקנות מחלות בעלי חיים (ייבוא בעלי חיים), התשל"ד-1974;

(9) בהגדרת "המערכת הארצית", במקום "אזור מעלה הכנרת" יבוא "אזור הגליל העליון, אזור רמת הגולן";

(10) לאחר הגדרת "שפד"ן" יבוא" -

"שנת רישוי" – תקופה מאחד בינואר של שנה פלונית ועד 31 בדצמבר של אותה שנה".

(11) לאחר הגדרת "שנת רישוי" יבוא -

"שנת שמיטה" - השנה העברית השביעית במחזור של שבע שנים, במסגרתה נהוג לשבות מפעילות חקלאית בקרקע.".

החלפת מונח

2. בתקנות העיקריות, בכל מקום במקום "שנת ההקצאה" יבוא "שנת הרישוי" ובמקום "שנת הקצאה" יבוא "שנת רישוי";

תיקון תקנה 2

3. בתקנה 2 לתקנות העיקריות -

(1) בתקנת משנה (א), במקום "בתקנת משנה (ג)" יבוא "בתקנת משנה (ב)" ובמקום "זמנית" יבוא "חד פעמית";

(2) בתקנת משנה (ב), לאחר "צרך בפועל" יבוא "לצורך פעילות חקלאית המבוצעת על ידו";

(3) בתקנת משנה (ב)(1), במקום "כמות נצרכת" יבוא "הכמות";

(4) בתקנת משנה (ב)(2), במקום "כמות" יבוא "הכמות";

(5) לאחר תקנת משנה (ב)(2) יבוא -

"(3) פחתה הכמות מ-75% מהקצאתו, תופחת הקצאתו ב- 10% מהכמות שלא נוצלה".

(6) אחרי תקנת משנה (ב) יבוא -

"(ב1) הוראת תקנת משנה (ב) לא תחול על כל אחד מאלה:

(1) צרכן אשר לא צרך בפועל את הקצאתו בשנת הרישוי הקודמת בשל שנת שמיטה, ובלבד שהוגשה על ידו הודעה על כך למחוז המשרד שבתחומו עיקר הפעילות החקלאית עד ליום 31 באוקטובר של השנת שקדמה לשנת הרישוי;

nevo.co.il

(2) צרכן אשר לא צרך בפועל את הקצאתו בשנת הרישוי הקודמת בשל נטיעה מחדש של מטע, ובלבד שהוגשה על ידו הודעה על כך למחוז המשרד שבתחומו עיקר פעילותו החקלאית עד ליום 31 באוקטובר של השנה שקדמה לשנת הרישוי וצורף לה אחד מאלה:

(1) סימון השטח שבעדו מבוקשת ההקצאה על גבי תצלום אוויר לפני ולאחר הנטיעה, בתוספת פרטים מזהים לרבות מספר גוש, חלקה, שם היישוב וקואורדינטות;

(2) קבלה עבור רכישת השתילים.".

(7) בתקנה משנה (ג), הספרה "4" – תמחק.

תיקון תקנה 3

4. בתקנה 3 לתקנות העיקריות -

(1) בכותרת השוליים, במקום "באזור מעלה הכנרת" יבוא "באזור הגליל העליון, רמת הגולן וסובב כנרת";

(2) בתקנת משנה (א) -

(א) במקום "מעלה הכנרת" יבוא "הגליל העליון, באזור רמת הגולן";

(ב) המילים "שהוקצתה לאותה שנה באזורים אלה לפי כללים שקבעה מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב לאותה שנה לפי סעיף 37 לחוק" – יימחקו;

(ג) אחרי "שנת ההקצאה" יבוא "למעט אם לא נוצלה ההקצאה כמפורט בתקנת משנה (ב)".

(3) בתקנת משנה (ב) המילים "על אף האמור בתקנת משנה (א)" – יימחקו;

(4) בתקנת משנה (ג) -

(א) במקום "תקנת משנה (א)" יבוא "תקנות משנה (א) ו-(ב)";

(ב) הספרה "4" – תמחק;

nevo.co.il

(ג) במקום "אזור מעלה הכנרת וסובב כנרת" יבוא "אזור הגליל העליון, אזור רמת הגולן ואזור סובב כנרת".

הוספת תקנה 3א

5. אחרי תקנה 3 לתקנות העיקריות יבוא -

"הפחתת כמות המים השפירים בשנת רישוי

3א. פחתה הכמות הארצית או הכמות הכוללת של מים שפירים בשנת הרישוי מהכמות בשנה שקדמה לה, יחולו על אף האמור בתקנה 2(א) ו-3(א), הכללים האלה:

(1) לכל צרכן תוקצה לפעילות חקלאית כמות המים השפירים שהוקצתה לו לפי רישיון ההפקה הראשון שהוצא לו בשנה שקדמה לשנת הרישוי (להלן – "רישיון ההפקה הראשון"), ובלבד שאם תוקנה הקצאתו של צרכן לפי תקנה 10, יחול התיקון גם בשנת הרישוי;

(2) צרכן שבשנה שקדמה לשנת הרישוי, או אם אין נתונים לגבי שנה זו, בשנה שקדמה לה – צרך בפועל כמות נמוכה מהקצאתו לפי רישיון ההפקה הראשון, תופחת הקצאתו בשיעורים כאמור בתקנה 2(ב);

(3) הייתה כמות המים השפירים בלתי מספקת לחלוקה לפי תקנות משנה (1) ו-(2), תופחת הקצאתו של כל צרכן בשיעור זהה לשיעור ההפחתה של הכמות הארצית או הכמות הכוללת בהתאמה, לעומת השנה שקדמה לשנת הרישוי;

(4) כמות המים השפירים שתיוותר לאחר הקצאה לפי תקנות משנה (1) ו-(2) או תקנת משנה (3), תיועד לחלוקה לפי תקנה 11".

תיקון תקנה 4

6. בתקנה 4 לתקנות העיקריות -

nevo.co.il

(1) בפסקה (1) -

(א) לפני המילה "צרכן" יבוא "לכל";

(ב) במקום "רשאי להגיש בקשה להקצאת" יבוא "ייועדו להקצאה מתוך הכמות הארצית";

(ג) לאחר "בתוספת השלישית" יבוא "במכפלת בעלי החיים במיזם, לפי רישיון ההפקה האחרון שהוצא לו בשנה שקדמה לשנת הרישוי או לפי כמות המים שנצרכה על ידו בשנה שקדמה לשנת הרישוי, או אם אין נתונים לגבי שנה זו, בשנה שקדמה לה – לפי הנמוך מביניהן, ואם היה הצרכן מיזם חקלאי שהוא מקום הסגר או תחנת הסגר, תיועד כמות שהיא מכפלת של מספר ראשי הבקר והצאן הממוצע בשלוש השנים שקדמו לשנת הרישוי, לפי אישור מנהל לשכה וטרינרית מחוזית של השירותים הווטרינריים במשרד, בכמות הצריכה השנתית הקבועה לבעל החיים כמפורט בטבלה 1 בתוספת השלישית למקום הסגר";

(2) לאחר תקנת משנה (1) יבוא -

"(1א) צרכן המבקש להקים מיזם חקלאי של גידול בעלי חיים בלבד, לרבות מקום הסגר או תחנת הסגר, או צרכן קיים כאמור אשר מבקש להגדיל פעילותו, רשאי להגיש בקשה להקצאת מים שפירים כמפורט בפסקה (1), לפי כמות בעלי החיים החדשה או הנוספת. בקשה לפי תקנה זו תוגש עד ליום 31 באוקטובר של השנה שבעדה מוגשת הבקשה, על גבי טופס בקשה הערוך לפי נוסח טופס 1 שבתוספת השלישית בצירוף המסמכים כמפורט בטופס, למחוז המשרד שבתחומו עיקר הפעילות החקלאית".

(3) בפסקה (2) -

(א) המילים "המבצע מיזם חקלאי" – יימחקו;

(ב) במקום "תקנת משנה (א)" יבוא "פסקה (1)";

החלפת תקנה 5 7. במקום תקנה 5 לתקנות העיקריות יבוא -

nevo.co.il

"הקצאת מים לפעילות חקלאית בקרקע חקלאית חדשה"

5. (א) צרכן שהוא מיזם חקלאי, התאגדות או יישוב חקלאי מתוכנן רשאי להגיש בקשה להקצאת מים שפירים לפעילות חקלאית על קרקע חקלאית חדשה שלא ניתנה בעדה הקצאה בשנה שקדמה לשנת הרישוי, בהתקיים כל אלה:

(1) קיימת יתרה של מים שפירים במערכת הארצית לשנת הרישוי;

(2) כמות המים שתוקצה לא תעלה על:

(א) במיזם חקלאי או יישוב מתוכנן - 70% מתקרת הקצאת המים השפירים שתקבע לאותה שנת רישוי או מכפלה של חמש פעמים תקן המים בתקן הנחלה באזור שבו מצויה הקרקע;

(ב) בהתאגדות – חלקם היחסי של עד עשרה חברים או בעלי מניות בקרקע;

(3) צורפו לבקשה כל המסמכים כמפורט בטופס שבתוספת הרביעית;

(ב) בקשה לפי תקנת משנה (א) תוגש עד יום 31 במאי של השנה שבעדה מוגשת הבקשה, למחוז המשרד שבתחומו עיקר הפעילות החקלאית.".

תיקון תקנה 6

8. בתקנה 6 לתקנות העיקריות -

(1) בתקנת משנה (א), במקום "העברה זמנית של מים" יבוא "העברה חד פעמית של מים אחרים";

(2) בתקנת משנה (ג), לאחר "רשאי להקצאות" יבוא "בשנת הרישוי" ולאחר "המערכת הארצית" יבוא "או כמות גבוהה יותר בהמלצת המנהל הכללי של המשרד או מי שהוא הסמיך לעניין זה";

nevo.co.il

(3) בתקנת משנה (ה), במקום "תופחת מכמות המים האחרים שהוקצתה לכל צרכן" יבוא "תופחת יתרת המים השפירים שהוקצתה לאותו צרכן" ולאחר "צרכן של השפד"ן" יבוא "להשקיית אותו שטח חקלאי, אם ישנה,".

תיקון תקנה 7

9. בתקנה 7 לתקנות העיקריות -

(א) בתקנת משנה (א) -

(1) המילים "הקצאתו של" ו"תהיה" – יימחקו;

(2) לאחר "תהיה," יבוא "רשאי, בכפוף לקיומה של יתרת מים שפירים במערכת הארצית, לבקש הקצאת מים שפירים";

(ב) בתקנת משנה (ב), במקום "בקשה להקצאת מים שפירים לטיפול ראשוני תוגש" יבוא "המבקש הקצאה למטרה המפורטת בתקנת משנה (א), ימציא" והמילים "על גבי" – יימחקו.

תיקון תקנה 8

10. בתקנה 8(א) לתקנות העיקריות -

(1) במקום "לצרכן" יבוא "צרכן";

(2) במקום "יוקצו" יבוא "רשאי להגיש בקשה להקצאת";

(3) לאחר "לפי העניין" יבוא "בכפוף לקיומה של יתרת מים שפירים במערכת הארצית ולקיומם של התנאים הבאים:".

ביטול תקנה 9

11. תקנה 9 לתקנות העיקריות – בטלה.

תיקון תקנה 10

12. בתקנה 10 לתקנות העיקריות, בסיפא, יבוא "לצורך תיקון הקצאת מים לפי תקנה זו, תיועד, בכל שנת רישוי, כמות שלא תפחת מ- 1 מלמ"ק מהכמות הארצית";

תיקון תקנה 11

13. בתקנה 11 לתקנות העיקריות -

(1) בתקנת משנה א, במקום "שעיקר פעילותו" יבוא "שפעילותו" ולאחר "הקצאת המים השפירים לשנת ההקצאה" יבוא "ולא יותר מ- 300 אלמ"ק למבקש";

(2) בתקנת משנה ב, במקום "קבלת רישיון ההפקה" יבוא "פרסום רישיון ההפקה באתר האינטרנט של הרשות הממשלתית למים ולביוב";

(3) אחרי תקנת משנה ג יבוא -

nevo.co.il

"(ד) בבחינת הבקשות יתן המשרד עדיפות לצרכנים שנטעו גידולים רב שנתיים בארבע השנים שקדמו לשנת ההקצאה ולצרכנים המבקשים להגדיל פעילותם החקלאית בשטחים חקלאיים קיימים, ובלבד שצרפו לבקשה מסמכים כמפורט בתוספת השמינית".

הוספת תקנה 11א

14. לאחר תקנה 11 לתקנות העיקריות יבוא -

"אופן הקצאת תוספת מים שפירים מיתרת הכמות הארצית אם נקבעה תוספת בשל כמות הגשם

11א. הורה מנהל הרשות הממשלתית במהלך שנת הרישוי על תוספת לכמות המים השפירים במערכת הארצית, לפי סמכותו לפי כללי המים, יחולו, על אף האמור בתקנה 11, הוראות אלה:

(א) לכל צרכן שהוא יישוב חקלאי מתוכנן או מיזם חקלאי באזור המערכת הארצית, למעט מיזם חקלאי שעיקר פעילותו גידול בעלי חיים, תוקצה תוספת של מים שפירים באופן שוויוני, ובלבד שהצרכן המבקש לא הגיש בקשה להעברת מים לפי תקנה 12(א) ולא יותר מתקרת הקצאתו;

(ב) יתרת הכמות, ככל שתהא, תחולק על פי בקשות שתוגשנה על גבי טופס בקשה הערוך לפי הנוסח שבתוספת השמינית לתקנות אלה, עד תום 4 שבועות ממועד פרסום הודעה באתר המשרד על קיומה של יתרת מים לחלוקה, למחוז המשרד שבתחומו עיקר פעילותו החקלאית.".

הוספת תקנה 16

15. אחרי תקנה 15 לתקנות העיקריות יבוא -

"הקצאת מים שפירים בשנת שמיטה

16. (א) על אף האמור בתקנות 2 ו-3, על הקצאת מים שפירים בשנת שמיטה יחולו הכללים האלה:

nevo.co.il

(א) לכל צרכן או מיזם חקלאי במערכת הארצית או באזור מנותק העוסק בפעילות חקלאית בשנת השמיטה, תוקצה לפעילות חקלאית כמות המים השפירים כמפורט בטבלה 1 בתוספת העשירית או מים אחרים, בהתאם ליכולת האספקה;

(ב) ההקצאה לפי תקנת משנה (א) תינתן לצרכן בכפוף לכך שהגיש למחוז המשרד שבתחומו עיקר פעילותו החקלאות, עד יום 30 במרץ של שנת הרישוי שבמהלכה חלה שנת השמיטה שבעדה מוגשת הבקשה, טופס בקשה הערוך לפי הנוסח שבתוספת העשירית, בצירוף המסמכים המפורטים בה;

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), צרכן רשאי להגיש את טופס הבקשה עד יום 30 בנובמבר של שנת הרישוי במהלכה חלה שנת השמיטה שנת השמיטה בצירוף המסמכים כאמור, ואולם ההקצאה לפי תקנה זו תינתן לצרכנים כאמור מתוך היתרה שתיוותר לאחר ההקצאה לצרכנים שהגישו את בקשותיהם במועד לפי תקנת משנה (ב).".

החלפת התוספת הראשונה

16. במקום המפה בתוספת הראשונה לתקנות העיקריות יבוא:

nevo.co.il

תוספת ראשונה

(ההגדרות "אזור גליל עליון", "אזור רמת הגולן", "אזור סובב כנרת" שבתקנה 1)

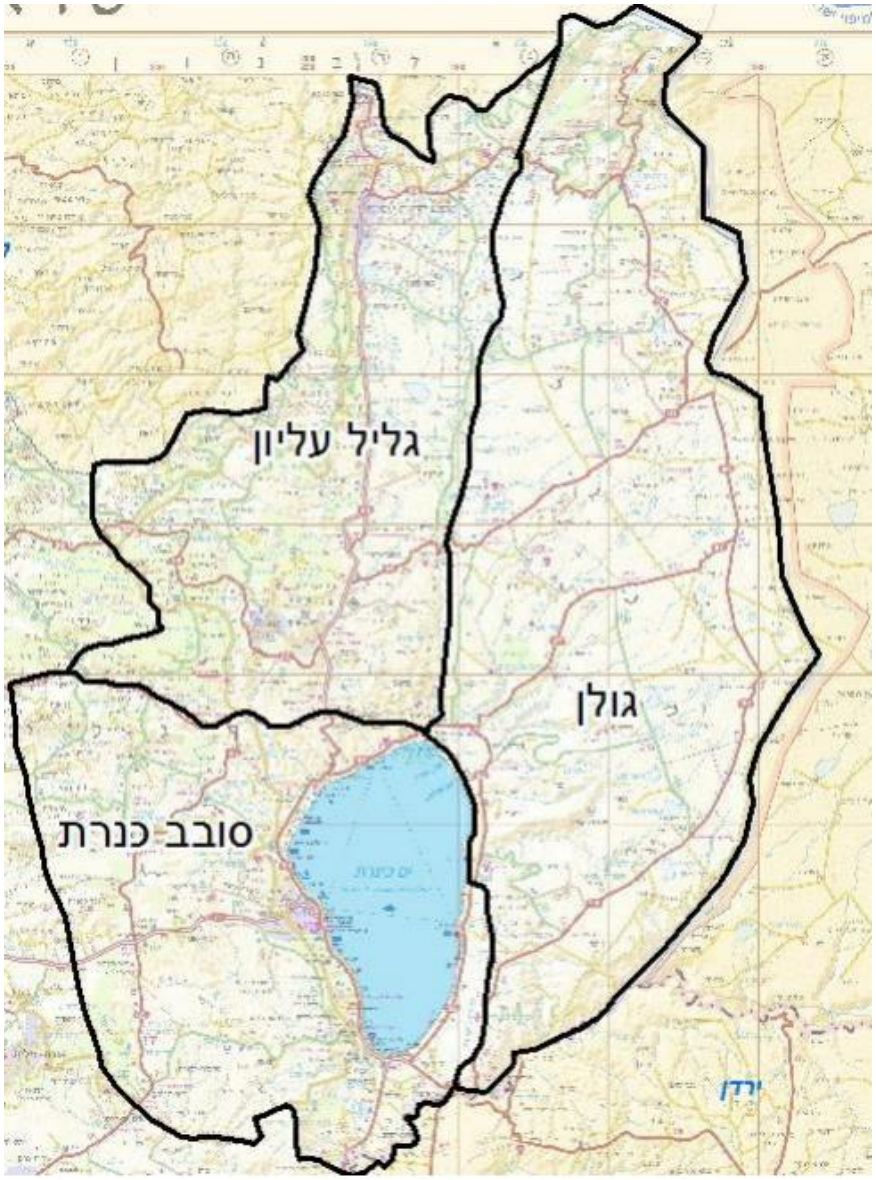

החלפת התוספת השנייה

17. במקום המפה בתוספת השנייה לתקנות העיקריות יבוא:

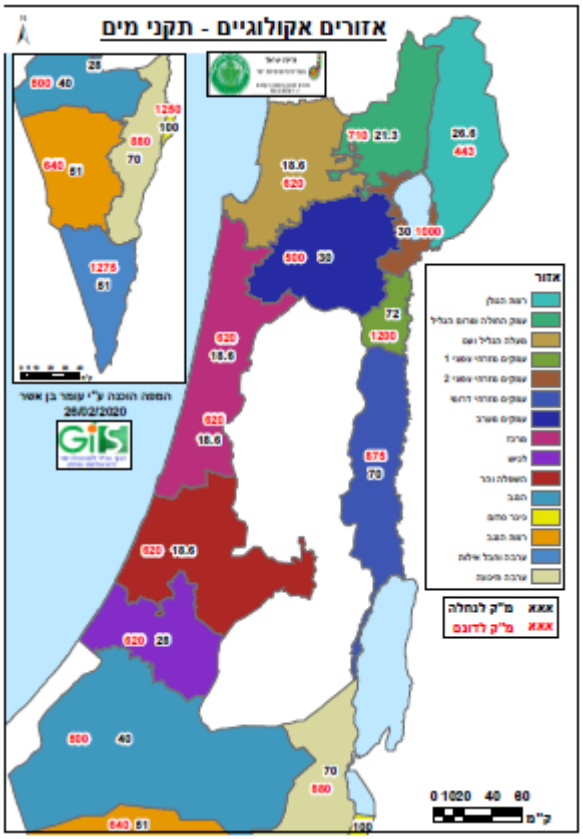

עדכון התוספת השלישית

18. בתוספת השלישית העיקריות, במקום טבלה 1, יבוא:

בעל החיים	מטר מעוקב לראש לשנה	מטר מעוקב לראש למחזור	מטר מעוקב לראש במקום הסגר	מטר מעוקב ל-1,000 כוורות
כבשים ועזים לבשר	7.0		0.211	
כבשים ועזים לחלב	12.0			
טלאים או גדיים לפיטום מגיל חצי שנה במכלאות	2.0			
בקר			0.663	
בקר במרעה	22.0			
עגלים לפיטום	30.0			
פרה בעדר חלב	98.0			
מטילות רבייה קלות ומטילות כבדות	0.110			
מטילות רבייה כבדות	0.125			
פטמים		0.015		
תרנגולי הודו מטילות לרבייה		0.140		
תרנגולי הודו לבשר		0.115		
אפרוח במדגרה	0.0096			
חזירים (אמהות)	49.3			
סוסים	100.0		3	
דבורים במכוורת				0.5

תיקון התוספת השמינית

19. בתוספת השמינית, לאחר סעיף 5 יבוא:

"6. על מגיש בקשה שנטע גידולים רב שנתיים בארבע השנים שקדמו להגשת הבקשה לצרף תצלומי אוויר של השטח עובר לנטיעה ולאחריה, כתנאי לדיון בבקשה.

7. על מגיש בקשה המבקש להגדיל פעילותו החקלאית בשטח חקלאי קיים לצרף חשבוניות בעד רכישת השתילים, כתנאי לדיון בבקשה".

הוספת תוספת עשירית

20. אחרי התוספת התשיעית לתקנות העיקריות יבוא:

nevo.co.il

תוספת עשירית

(תקנה 16)

טופס בקשה להקצאת מים שפירים בשנת שמיטה

טבלה 1

כמות המים השפירים להקצאה בשנת השמיטה

הענף החקלאי	כמות המים במ"ק לדונם
גידול בחממה	עד 1,200
גידול בשטח פתוח	עד 700

לכבוד מחוז

(יש להגיש למחוז המשרד שבתחומו עיקר פעילותו החקלאית של המבקש)

1. פרטי הצרכן המבקש:

מס' זהות

שם צרכן ראשי: מס' צרכן ראשי ברישיון:

שם צרכן משנה: מס' צרכן משנה ברישיון:

כתובת: טל':

טל' נייד: פקסימילה:

דואר אלקטרוני:

2. כתובת בעל הרישיון המפורט:

עיר רח' מס' בית

מיקוד ת"ד

טל': טל' נייד: פקסימילה:

3. השימוש המיועד לכמות המים השפירים המבוקשת (יש לפרט סוגי גידולים והיקף שטחים):

4. פירוט גוש/חלקה של השטח שבעדו מבוקשת התוספת להקצאה:

על מגיש הבקשה לצרף כל אחד מהמסמכים המפורטים להלן כתנאי לדיון בבקשה:

(1) מסמכים המעידים כי המבקש הוא בעל זכות לשימוש חקלאי בקרקע שבעדה מתבקשת ההקצאה;

(2) אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות לפי סעיף 2 לחוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976[3];

(3) סימון השטח שבעדו מבוקשת ההקצאה על גבי תצלום אוויר בתוספת פרטים מזהים, שיאפשרו איתור מדויק של השטח, כגון מספר גוש, מספר חלקה, שם היישוב וקואורדינטות;

(4) אישור ספק המים על יכולת אספקה למבקש על גבי טופס הערוך לפי נוסח טופס 1 שבתוספת הרביעית;

(5) מסמכים המעידים כי המבקש התקשר עם קהילה שומרת שמיטה לרכישת התוצרת החקלאית בשנת השמיטה.

---

[3] ס"ח התשל"ו, עמ' 280.

חתימת המבקש _____

תאריך

עמדת מחוז המשרד[4]

☐ אישור על צירוף הטפסים

___ ב_____ התש_____ (___ ב_____ ____20)
[תאריך עברי] ([תאריך לועזי])
(חמ 4025-3)

אלון שוסטר
שר החקלאות ופיתוח הכפר

דברי הסבר

כללי סעיף 25א לחוק המים, התשי"ט-1959 קובע כי שר החקלאות ופיתוח הכפר יקבע בתקנות אמות מידה להקצאת מים בידי מנהל הרשות הממשלתית למים ולביוב (להלן – רשות המים) ברישיונות, לצריכה למטרת חקלאות. לפי סעיף זה, הותקנו תקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות), התשע"ח – 2018, הקובעות הוראות קבע בעניין הקצאת מים לחקלאות.

בטיוטת התקנות המוצעת, מוצע לבצע מספר תיקוני הגדרות ולעדכן את המפות שבתוספת הראשונה ובתוספת השנייה לתקנות, ותיקונים נוספים שנועדו להתאים את התקנות לשינויים החלים מעת לעת בכמויות המים המוקצות למטרות לחקלאות על ידי רשות המים, בהתאמה לכמויות הממטרים, באופן שיאפשר גמישות בחלוקת ההקצאות לחקלאים פעילים וייתר תיקון התקנות מעת לעת באמצעות הוראות שעה, הכל באופן המאזן בין צרכי החקלאים ובין שמירה על מקורות המים לשנים הבאות.

תקנות 1 ו-2 בכללי המים (הסדר מפורט לאזור קיצוב), התש"פ-2019 (להלן – כללי המים), קבעה רשות המים את הקצאות המים השפירים למטרות חקלאות במערכת הארצית ובאזורים המנותקים לשנת הרישוי 2020. בין היתר נקבע בכללי המים, כי אזור מעלה הכנרת יפוצל לשני אזורים, אשר לכל אחד מהם תקבע הקצאה נפרדת של מים לחלוקה למטרות חקלאות - אזור רמת הגולן ואזור הגליל העליון. לאור האמור מוצע למחוק את הגדרת אזור מעלה כנרת בתקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות), התשע"ח-2018 (להלן – תקנות המים) וכן לעדכן את המפה שבתוספת הראשונה לתקנות.
בנוסף, מוצע לתקן את הגדרת "הכמות הארצית" ו"מים מליחים" וכן להוסיף הגדרה של "כמות כוללת" לאזורים המנותקים, ל"מקום הסגר ו"תחנת הסגר". עוד מוצע להוסיף הגדרה של "שנת רישוי", ו"שנת

[4] יובהר כי עמדת המחוז אינה אישור לקבלת הבקשה וכי ההקצאה המאושרת היא לפי רישיון ההפקה שמוציא מנהל רשות המים.

nevo.co.il

שמיטה" ולהחליף את המינוח "שנת ההקצאה", שכיום אינו מוגדר בתקנות, בהגדרה "שנת רישוי".

תקנה 3 מוצע להחליף את המינוח "העברה זמנית" במינוח "העברה חד-פעמית" שהינו מדויק יותר מבחינת העברות במהלך שנת רישוי. כן מוצע להבהיר כי צריכה בפועל של צרכן מים תהיה בכל החלקות בהן מבוצעת פעילות חקלאית על ידו, להבדיל מניוד מים לצרכן אחר ומוצע להוסיף מדרגה לטיוב נתוני ההקצאה בהתאם לצריכה בפועל של הצרכן בשנת הרישוי או בשנה שקדמה לה. הוספת תקנה 3(ב1) המוצעת נועדה לסייג מקרים ייחודים בהם לא תחול הפחתה בהקצאה למרות אי ניצול בפועל של צריכת המים בשנה הקודמת, בשל אי צריכה עקב של השבתת הפעילות החקלאית נוכח קיומה של שנת שמיטה ושינטוע של מטע חקלאי. יובהר כי על הצרכן הנטל להוכיח התקיימותם של החריגים באמצעות צירוף הטפסים המנויים בתקנה.

תקנה 4 בדומה לכלל שיחול במערכת הארצית, מוצע להוסיף מנגנון טיוב ההקצאה כפי שנקבע למערכת הארצית (בתקנה 2(ב)), גם לאזורים שאינם מחוברים למערכת הארצית.

תקנה 5 לאור השינויים התכופים שאירעו בשנים האחרונות בכמויות המים למטרות חקלאות במערכת הארצית ובאזורים המנותקים, אשר הובילו לתיקון תקנות המים באמצעות הוראות שעה שונות, מוצע לקבוע מנגנון חלופי לזה הקבוע כיום בתקנה 9 לתקנות ועניינו הפחתת כמות המים השפירים בשנה מסויימת, הנותן וודאות בנוגע למדיניות הקצאות המים. בהתאם למודל, ככל שתחול הפחתה בהקצאת המים השפירים בשנה מסויימת, תוקצה לצרכנים לפעילות חקלאית כמות המים השפירים לפי רישיון ההפקה הראשון שהוצא להם בשנה הקודמת, דהיינו, ללא תוספות מים שניתנו, אם ניתנו, במהלך שנת ההקצאה הקודמת. זאת למעט תיקון הקצאה של צרכן אשר בוצעה לפי תקנה 10 לתקנות. חריג לכך הם צרכנים אשר לא צרכו את מלוא הקצאתם בשנה הקודמת, שאז תחול הפחתה בכמות המים בהתאם למנגנון הקיים בתקנה 2א לתקנות. אולם, ככל שכמות המים המופחתת לא תספיק לחלוקה לכלל הצרכנים לאחר ההתאמות, תחול הפחתה רוחבית לכלל הצרכנים בשיעור זהה לשיעור ההפחתה בכמות הארצית או בכמות הכוללת באזורים המנותקים, באזור הגליל העליון, סובב כנרת ורמת הגולן. כמות מים שתיותר לאחר הקצאה לפי תקנה זו, תיועד לחלוקה לפי תקנה 11 – מבקשי תוספות מים.

תקנה 6 תקנה 4 לתקנות המים קובעת אמות מידה להקצאת מים שפירים לבעלי חיים במיזם חקלאי ובהתאם לה נדרש צרכן כאמור להגיש בכל שנה בקשה להקצאת מים שפירים. בהתאם לתיקון המוצע, צרכן קיים ימשיך לקבל בכל שנה את אותה כמות שנקבעה לו בשנה שקדמה לשנת הרישוי ובלבד שאילו חלה הפחתה במספר בעלי החיים במיזם ובהתאם פחתה צריכת המים בשנה שקדמה לשנת הרישוי או בשנה שקדמה לה, תופחת הקצאתו בהתאם. במקום הסגר או בתחנת הסגר תהיה ההקצאה מכפלת של מספר ראשי הצאן והבקר הממוצע בשלוש השנים האחרונות בכמות הצריכה הקבועה בטבלה לבעל חיים במקום ההסגר או בתחנת ההסגר, המותאמת למספר הימים הממוצע בו נדרש בעל חיים

nevo.co.il

מיבוא לשהות בהסגר. בנוסף, מוצע לקבוע כי צרכן חדש או צרכן שחל גידול במספר בעלי החיים במיזם שברשותו, יהא רשאי לפנות בבקשה למתן הקצאה נוספת של מים שפירים, לפי כמות בעלי החיים.

תקנה 7 מוצע להחליף את נוסח תקנה 5 הקיים בנוסח מעודכן המבהיר את מדיניות הקצאת המים לצרכנים המקיימים פעילות חקלאית ומבקשים הקצאת מים לפעילות חקלאית בקרקע חקלאית חדשה שלא ניתנה בעדה הקצאת מים. לדוגמה, הקצאת קרקע חקלאית חדשה על ידי רשות מקרקעי ישראל ליישוב חקלאי בגין הגדלת תקן משבצת או קרקע שהוקצתה לאגודה, למיזם חקלאי או לשותפות בהסכם ארוך טווח לעיבוד יעיל של קרקע.

תקנה 8 תקנה 6 עניינה הקצאת מים אחרים, קרי מים המסופקים ממפעל השבה לשימוש בפעילות חקלאית. בנוסף לתיקוני נוסח של תקנות משנה (א) ו-(ד) אשר נועדו לצורכי הבהרה בלבד, מוצע לעדכן את נוסח תקנה 6(ג) ולאפשר למנהל רשות המים להקצות כמות גדולה מ- 5 מלמ״ק לשם תגבור מפעלי קולחין, במקרים בהם איכות מי הקולחין נפגעה. כמות כאמור תקבע בהמלצת המנהל הכללי של המשרד או מי שהוא הסמיך לעניין זה, בהתאם למנגנון הקבוע לעניין אישור הקצאה אחרת על ידי מנהל רשות המים, בתקנה 6(ד). בתקנה 6(ד) מובהר כי הפחתת כמות המים השפירים תבוצע רק אם לצרכן יתרת מים שפירים בלתי מנוצלת אשר נועדה להשקיית אותו שטח חקלאי.

תקנה 9 בתקנה 7, מוצע להבהיר כי הקצאה למיזם חקלאי לטיפול ראשוני תבוצע רק בכפוף לקיומה של יתרת מים במערכת הארצית. עוד מוצע להתאים את נוסח תקנת משנה (ב) לנוסח תקנה 8(ב).

תקנה 10 בדומה לתיקון המוצע לתקנה 7, מוצע להבהיר בתקנה 8 לתקנות המים כי הקצאת מים שפירים למטרות שיקומיות תבוצע רק בכפוף לקיומה של יתרת מים במערכת הארצית.

תקנה 11 לאור הוספת תקנה 3א המוצעת שעניינה הפחתה בכמות המים השפירים בשנה מסויימת, התייתרה תקנה 9 לתקנות המים ומוצע למחקה.

תקנה 12 מוצע לקבוע בתקנה 10 שעניינה תיקון הקצאת מים של צרכן שחלה טעות ברישיון ההקצאה שהונפק לו, כי כמות של 1 מלמ״ק לפחות מהכמות הארצית, תיועד בכל שנת רישוי לשם יישום ההוראה.

תקנה 13 על מנת למנוע בקשות בלתי סבירות להקצאות מים ולאפשר לחלוקה למבקשים רבים ככל הניתן, מוצע להגביל את כמות המים אשר תוקצה כתוספת על פי תקנה 11, ל- 300 אלמ״ק למבקש. עוד מוצע כי בחלוקת תוספות המים תינתן עדיפות לצרכנים אשר נטעו גידולים רב שנתיים בארבע השנים

nevo.co.il

שקדמו לשנת ההקצאה ולאחריהם לצרכנים המבקשים להגדיל את פעילותם החקלאית בשטחים חקלאיים קיימים.

תקנה 14 הוספת תקנה 11א, שעניינה אופן הקצאת תוספת מים שפירים, מוצע כדי לתת מענה קבוע למצב בו במהלך השנה הורה מנהל הרשות הממשלתית על מתן תוספת לכמות המים השפירים במערכת הארצית, תחת מנגנון ההקצאה שנקבע באמצעות תקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות)(הוראת שעה), התש״ף 2020.

תקנה 15 בשנת תשפ״ב היא שנת שמיטה. בתקנות המים לא נקבעו הסדרי קבע לעניין שנת שמיטה. לפיכך מוצע להוסיף לתקנות את תקנה 16 שעניינה הקצאת מים שפירים בשנת שמיטה, בדומה לנוסח שהיה קבוע בתקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות)(הוראת שעה), התשע״ד 2014 לקראת שנת השמיטה הקודמת. יוער, כי לאור העובדה כי ישנם חקלאים הנמנים על מגזר המיעוטים וממשיכים בפעילות חקלאית גם בשנת שמיטה, לרבות לצורך השקיית מטעים, לא תחול הגבלה על קבלת מים בשנת השמיטה למגזר המיעוטים כפי שארע בשנים קודמות.

תקנות 16 ו- 17 בהמשך לעדכון פרק ההגדרות, מוצע לעדכן גם את מפת האיזורים בתוספת הראשונה והשנייה ולעדכן את תקן המים באזור כיכר סדום לאחר בחינת נתוני האקלים הקיצוניים והייחודים לאזור זה.

תקנה 18 טבלה 1 שבתוספת השלישית לתקנות קובעת את תקן המים להקצאת מים שפירים לבעלי חיים לשנה ולמחזור. נוכח עדכון תקני המים לאפרוחים במדגרה, הוספת תקן למקום הסגר ולכוורות, מוצע לעדכן את הטבלה שבתוספת.

תקנה 19 תיקון התוספת השמינית – הוספת המסמכים הדרושים לצירוף לבקשה לתוספת.

תקנה 20 מוצע לקבוע את טופס הבקשה לקבלת הקצאת מים בשנת שמיטה לפי תקנה 16 המוצעת והמסמכים הנלווים לבקשה

21/12/20

nevo.co.il